

Funktionsrättspodden

Säsong 5, avsnitt 1

Digitalt innanförskap: ny rapport, nytt temaår

Salina: Hej och välkommen till ett nytt avsnitt av Funktionsrättspodden.

Karin: Hej, kul att ni är här och lyssnar.

Salina: Det är som vanligt Salina som jobbar som intressepolitisk handläggare.

Karin: Och Karin som också arbetar som intressepolitisk handläggare på Funktionsrätt Stockholms läns kansli som håller i den här podden.

Salina: Ja, välkomna till ett nytt poddavsnitt och ett nytt år. Vi har ju lagt poddåret 2023 bakom oss, som ändå var väldigt händelserikt får man säga.

Karin: Det får man verkligen. Vi hade massa intressanta gäster och intressanta ämnen att diskutera i podden.

Salina: Ja, verkligen. Det var faktiskt över 800 personer som lyssnade på podden under 2023. Så det är vi också väldigt glada för.

Karin: Ja, tack till er som lyssnar på Funktionsrättspodden, vi är så glada att ni är med oss!

Salina: Vi hoppas att ni hänger med även in i 2024, för att det kommer vara väldigt mycket spännande som händer även i år.

Karin: Det kan vi verkligen säga. Ska vi göra någon slags sammanfattning och säga vad som har hänt sen sist?

Salina: Sedan senast vi spelade in, före årsskiftet, så har det faktiskt hänt en hel del. Dels i slutet på året, vi hade bland annat ett dialogmöte där vi bjöd in olika kulturaktörer kan man säga i Stockholms län. Vi bjöd bland annat in Konstskolan Linnea som den uppmärksamma poddlyssnaren kanske känner igen, för de har ju faktiskt gästade podden.

Karin: Just det!

Salina: Under 2022. Vi hade också besök av Studieförbundet Vuxenskolan, Stockholms län och Stockholms stad. Henrik och Bosse som kom därifrån och berättade om sitt arbete och också berättade om

folkbildningens arbete i stort. Där det faktiskt händer ganska mycket på nationellt plan, de får minskade resurser och de pratade om vilka följder det kommer få för deras arbete här i Stockholms län. Vi hade också med oss Kulturrådet. De är ingen aktör i Stockholms län, men de jobbar med kulturpolitik på nationell nivå.

Karin: Ja, och har skrivit en jätteintressant rapport som handlar just om personer med funktionsnedsättning som både kulturkonsument och kulturutövare. Så jätteintressant.

Salina: Precis, och hur man också kan tillgängliggöra kulturlivet. Så det var många insatser som de har radat upp i den här rapporten som vi också har sammanställt på vår hemsida. Så om du jobbar med kulturfrågor och vill göra det mer tillgängligt för personer med funktionsnedsättning så tycker jag absolut att du ska kolla in det.

Karin: Ja.

Salina: Och så hade vi också med på mötet...

Karin: Unga Funkisrörelsen.

Salina: Precis, Unga Funkisrörelsen. Det var projektledare Doaa Zatarra som var med och berättade om deras målgrupp, unga med funktionsnedsättning, vad har de för önskemål kring kultur och vad ser de saknas.

Karin: Vilka förutsättningar det finns för att om du har en funktionsnedsättning att delta i kulturlivet. Mycket handlar om att man ibland behöver någon som vägleder. Det tyckte jag var en väldigt klok synpunkt som Doaa hade, att hindren ofta är stora, vilket gör att om man behöver någon som kanske kan vägleda en in i kulturen och på något sätt ta en i handen lite grann. Då minskar trösklarna till nästa gång man ska delta i något kulturevenemang.

Salina: De nämnde just det här som du säger med matcha.

Karin: Just det.

Salina: Man vet att man vill ta del av kultur som utövare och som konsument, och så finns det samtidigt massa kulturproducenter som har tillgänglig kultur och så ska man då hitta, ja men publiken ska hitta till den aktören då. Så att det pratade de om. Det var de som var med på kulturmötet. Intressant tyckte vi.

Karin: Och en ny satsning som vi inte har gjort förut, nu bjöd vi in många gäster, externa gäster och vi hade ett samtal för att få i gång

och få lite erfarenhetsutbyte och vi kommer ju fortsätta med den här typen av möten under året.

Salina: Absolut. Vad har hänt mer?

Karin: En nyhet som kom här i början av året är att trafikförvaltningen eller SL gick ut med att alla ungdomar ska få gratis SL-kort under lov. Det tycker vi är toppen. Mer kollektivt resande är ju modellen. Men vi ställde då frågor om det även gäller personer som har färdtjänst och nu har vi fått svar att det gör det. Det kommer att vara gratis färdtjänstresor för barn som har skollov. Även om du har färdtjänstresor helt enkelt. Men det kvarstår en fråga som vi har fortsatt dialog med trafikförvaltningen om och det gäller ju personer som har en förlängd skolgång. För det här är inom ett åldersspann de här gratisresorna gäller. Men om du till exempel går in i en anpassad gymnasieskola så tar du studenten först när du är 20 år, i stället för när du är 18 eller 19 som den vanliga gymnasieskolan, och vad händer där. Så vi följer den frågan fortsatt helt enkelt.

Salina: Ja, man kan väl säga att vi är positiva till att vi ändå haft en ganska bra dialog om det här och nu ser vi verkligen fram emot att den här informationen kommer ut även på färdtjänstens hemsida.

Karin: Ja, verkligen. Det vi också ska säga är att innan jul, precis de där dagarna innan vi gick på vinterledighet, så lämnade vi in ett remissvar för det är ju en del trafikförändringar på gång i Region Stockholm. Det flaggade de för att priset på SL-kortet kommer höjas och det har höjts och så kommer man också dra ner på vissa bussar och turtätheten helt enkelt. Så att vi har tyckt till om de här förändringarna. Vi ser positivt på att regionen har en helhetssyn kring kollektivtrafiken men samtidigt så ser vi att vi är oroade över vilka effekter de här indragningarna kan få för personer med funktionsnedsättning. Vi tar bland annat upp trängselfaktorn. När en buss kommer och den är smockfull och du kommer med ditt hjälpmedel och ska gå ombord då är inte alltid folk så himla vänligt inställda och tänker här kliver jag åt sidan. Det gör att personer med funktionsnedsättning kanske avstår från att resa. Så de synpunkterna skickade vi in till trafikförvaltningen och hoppas att de beaktar dem vid kommande trafikförändringar. Sen har vi gjort en massa annat också och det ska vi gå över och prata om nu. Så häng med så får ni snart veta om temaåret och den rapport som vi har skrivit.

Salina: En grej som faktiskt överlappade 2023 och 2024 årsskiftet där, det är att vi smygstartade vårt temaår för 2024 redan i december. Det gjorde vi genom en lansering den första december av vår rapport.

Karin, du har jobbat lite extra med den, vill du berätta.

Karin: Det kan man väl säga. Vi har nämnt i podden tidigare att rapporten har varit på gång och att vi jobbar med den och så. Nu den första december så lanserade vi i samband med internationella funktionsrättsdagen, som egentligen är den tredje men det är en helgdag, så lanserade vi den med ett frukostseminarium. Rapporten heter Från digitalt utanförskap till digitalt innanförskap i Stockholms län. Det är en intressepolitisk rapport. Tanken är att den ska presentera hur ser det ut, hur är dagsläget idag och vad ska vi göra för att lösa utanförskapet för personer som har olika typer av funktionsnedsättningar. Rapporten kommer vi att prata lite mer om längre fram för er som vill lyssna vidare och är nyfikna på vad den handlar om så kommer vi att djupdyka alldeles strax. Men lanseringen på frukostseminariet, där tog vi ju verkligen fram och presenterade rapporten, men sen hade vi också ett jättespännande panelsamtal. Kan inte du berätta mer om det, Salina, som höll i det samtalet.

Salina: Jo, absolut. Jo men det var ett väldigt intressant panelsamtal, om jag får säga det själv. Vi hade väldigt spännande gäster. Bland gästerna så var Jannike Tillå från Internetstiftelsen. Vi hade Susanne Bayard med oss från Region Stockholm som är IT-direktör. Och så hade vi Daniel Forslund med i panelen. I dagsläget så jobbar han på Vårdföretagarna men han har också en bakgrund som regionpolitiker i Stockholms län för Liberalerna. Och så har vi såklart vår ordförande Annika Hässler som kommer från Funktionsrätt Stockholms län som var med i panelen.

Karin: Ett bra gäng.

Salina: Verkligen ett bra gäng. De här personerna, det de har gemensamt är att de alla är väldigt intresserade av digitalisering och digital tillgänglighet på olika sätt. Vi pratade om en massa spännande saker under det här samtalet. En utmaning när det kommer till användningen av digitala tjänster inom Stockholms län eller som patient eller resenär det är ju det här att det finns ofta många olika aktörer som står bakom olika digitala tjänster och där lyfter vi fram vikten av att det är enhetligt någonstans. För att Region Stockholm som ansvarar för kollektivtrafiken och hälso- och sjukvården har någonstans det övergripande ansvaret för att invånare kan använda de här digitala tjänsterna. Men hur går det till när det är olika aktörer som står bakom dem? Det var en fråga som vi diskuterade.

Karin: Där var de väldigt samspelade i att det har funnits en brist på samordning, både nationellt i vårt land och även på regional nivå hittills. Där var panelen väldigt överens.

Salina: Precis och de tryckte precis som du säger på det här med samarbete, vilket verkligen kan tyckas självklart, men som kanske inte är så enkelt. För att ge ett exempel så har Region Stockholm till exempel sin egen vårdapp som heter Alltid öppet. De ansvarar också för 1177, användningen av det. Men sen finns det andra privata vårdgivare till exempel. Då har vi Capio eller vad det kan vara som har egna vårdappar och som patient då gäller det att du ska hålla koll på att nu ska jag boka möte i den här appen eller nu ska jag ha videosamtal i den här. Så att den grejen tryckte vi på och där blir det intressant att se vad som faktiskt händer i den här frågan sen.

Karin: Där kanske vi kan trycka på ännu mer. Jag tänker att regionen är noga med att alla utförare av till exempelvis vård, har du ett vårdavtal så ska du uppfylla vissa krav på tillgänglighet till exempel. Men ställer man den typen av krav när det gäller en digital tjänst eller en digital app. Där tror vi att Region Stockholm kan bidra till mer digitalt innanförskap genom att ställa högre krav på vårdgivare och verkligen trycka på.

Salina: Precis. Som jag nämnde så hade vi Susanne Bayard som var IT-direktör med i regionen. Vi fick en positiv återkoppling där kring att den här rapporten bidrar med så många förslag. Nu nämnde du ett, Karin, som vi kommer få höra lite mer om alldeles strax. Men en viktig del i det här med att få gehör för de förslag som vi lyfter ser vi att samverkan är. Så vi vill verkligen se till att det kommer till ett samverkansråd inom digitaliseringsfrågor så snart som möjligt.

Karin: Ja, men jag tycker att nu har vi på något sätt, vi har teasat här lite eller vi har tagit upp några förslag i rapporten. Jag tänker, ska vi gå över och prata lite, djupdyka lite i själva rapporten och vad vi kommer fram till.

Salina: Det tycker jag verkligen.

Karin: Om vi går vidare till nästa steg eller nästa aktivitet kring temaåret så hade vi ett uppstartsmöte här i januari. För alla de som inte kunde vara med den första december så hade vi ett digitalt möte där vi presenterade innehållet i rapporten och diskuterade hur vi ska jobba kring frågorna under temaåret. Jag tänkte att jag kan presentera vad rapporten handlar om och vilka frågeställningar vi tar upp i rapporten. Det digitala utanförskapet i Stockholms län idag, hur ser det ut och vad finns det för utmaningar. Det finns inte så mycket statistik kring det här men vi har tagit del av en undersökning som föreningen Begripsam gör. Ungefär vartannat år samlar de in uppgifter kring det här. Det är personer med funktionsnedsättning som svarar på enkäten och så finns det också en kontrollgrupp. Men det vi kan säga om

Stockholms län är att det är ett ganska uppkopplat län, allra helst i de centrala delarna av Stockholm så är tillgången till snabbt internet god. Men kommer vi längre ut i vårt län, för vi har dels en storstadsregion men vi har även lands- och glesbygd och även skärgård och där är tillgången till snabbt internet och bra uppkoppling betydligt sämre. Så bilden ser olika ut för olika människor beroende på var man bor någonstans.

Karin: Vi vet också att utvecklingen av digitala tjänster går väldigt fort. Under pandemin ökade efterfrågan av digitala tjänster rekordmycket. Vi ser också att utvecklingen av digitala tjänster det händer väldigt mycket och man utvecklar tjänster i snabb takt. Men samtidigt så vet vi att ungefär en miljon svenskar lever i något som kallas för digitalt utanförskap. Det betyder att man sällan eller aldrig använder digitala tjänster eller produkter. Vi ser också att alltmer samhällsservice kan vi idag göra via digitala tjänster. Det finns en förväntan och det är kopplat också till att det finns olika normer. Du kanske har hört någon gång, Salina, någon säga att det är bara att logga in, det är inte så svårt. Men det är inte så för alla och det finns en tydlig förväntan från oss medborgare att alla ska kunna använda digitala tjänster som en som använder dem utan hinder.

Karin: Det är också de här normerna påverkar hur personer med funktionsnedsättning som av olika anledningar inte kan, vill eller får använda digitala tjänster möter. Då blir det svårt att bli samhällsmedborgare helt enkelt. Så här har vi några punkter. Sen tar vi också upp en punkt med det här med att ha råd med digitala tjänster. Eller med det digitala kan man säga. En del kostnader är en engångssumma, man köper in någonting, en dator eller en smarttelefon. Medan till exempel att ha en internetuppkoppling är en kostnad varje månad eller att ha ett mobilabonnemang. Vi vet att personer med funktionsnedsättning i högre utsträckning står utanför arbetsmarknaden, vilket gör att den ekonomiska situationen gör att man inte kanske har råd att ha teknik på samma sätt som en person som arbetar.

Salina: Där kan vi faktiskt ta ett exempel. Som invånare är det sällan vårdappar eller reseappar kostar pengar men däremot så har vi sett att vissa av de här apparna eller tjänsterna kräver att man ska ha en viss programvara. Har man en telefon som är kanske fem, sex, sju år gammal så kan det helt enkelt vara så att de här tjänsterna inte fungerar på din telefon. Då blir det en kostnadsfråga att man behöver köpa nya tekniska, en telefon helt enkelt, en smartphone. Så det är ett exempel på där just kostnaden kan vara en...

Karin: En sak som gör att man inte kan använda digitala tjänster. Så ser det ut och där gör vi någon slags sammanfattning över hur ser det ut i Stockholms län just nu. Sen gör vi en djupdykning i hur det digitala utanförskapet ser ut hos gruppen personer med funktionsnedsättning. Då har vi tittat på det här statistiska materialet från föreningen Begripsams undersökning ”Svenskarna med funktionsnedsättning och internet” från 2021. Där är det då, som jag sa, 300 ungefär som har svarat att de har en funktionsnedsättning och bor i Stockholms län. I den här kontrollgruppen så finns det också 280 personer som uppger att de inte har någon funktionsnedsättning och att de bor i Stockholms län.

Karin: Jag ska också säga att för att komplettera och fördjupa våra kunskaper kring det här så genomförde vi också sju djupintervjuer med personer med olika typer av funktionsnedsättning för att se, okej men vad får det här för effekter och hur tar det sig uttryck för olika grupper? Vi kan lite kort resultatet för det här. Jag kan prata hur länge som helst om det här. Jag tror att ni som lyssnar vill ha lite kort info. Därför tänkte jag, jag tar lite resultat från undersökningen och intervjuerna, så ska jag gå in och prata strax om lösningarna.

Karin: Många tycker att det är svårt med lösenord och att det är svårt med störande design och otillgänglighet när det inte funkar med hjälpmedel. Det är många som använder e-legitimation. Men i gruppen personer med funktionsnedsättning är det betydligt färre om man jämför med den kontrollgrupp som finns. Ungefär nio av tio i kontrollgruppen använder mobilt bank-ID eller e-legitimation. Medan i gruppen personer med funktionsnedsättning så är det ungefär sju av tio som använder det. Så det finns ändå en ganska stor skillnad. Det är för att alla inte kan få den här typen av tjänster.

Karin: När vi har frågat så tittar man på att det är många som använder hälsotjänster och e-hälsotjänster. Många svarar att de köper biljetter på internet. Men det man tycker är, och det var det du var inne på Salina, och det är väldigt viktigt att ta upp, man upplever att det är många olika appar eller applikationer man använder och att den här krånglande tekniken bidrar till att man väljer att inte använda det helt enkelt. En intervjuperson sa just att det är fantastiskt för mig med digitalisering, men jag har många vårdkontakter och då har jag helt enkelt, det blir för många. Jag kan inte reda ut riktigt i vilken app jag ska göra vad. Så det är ju någonting som verkligen är anmärkningsvärt.

Karin: När vi också frågade om hjälp, både i undersökningen och intervjupersonerna, så säger många att de helst vill klara sig själva, men att det är betydligt fler i gruppen personer med

funktionsnedsättning som ber andra om hjälp. Det kan vara god man, det kan vara närstående, föräldrar, familj. Man vill gärna klara sig själv men att det inte riktigt finns förutsättningar eller kanske osäkerhet eller otillgänglighet som gör att man inte kan göra det här. Där har vi några resultat av undersökningen. Vill ni läsa mer så finns rapporten på vår hemsida.

Salina: Det man också kan säga det är ju det här med kopplat till materialet gruppen personer med funktionsnedsättningar, för det som ändå är unikt med den undersökningen som Begripsam gjort det är att man ställer lite mer detaljerade frågor än så. Så det kan vi kanske säga någonting kort om.

Karin: Det är jätterikt material och det tog lång tid att bearbeta statistiken för det är väldigt mycket frisvar. Det vill säga att personerna själva har fått uppge vilka tjänster de använder och hur det ser ut.

Salina: Det är också uppdelat på många kategorier, alltså vilken typ av funktionsnedsättning är det som de som har besvarat enkäten har.

Karin: Ja. Om vi ska titta lite grann på våra förslag på hur man då ska gå från utanförskap till innanförskap, ett begrepp som vi har myntat, digitalt innanförskap. Vi föreslår sju lösningar i rapporten.

Karin: Nummer ett är det som handlar om universell utformning. Det har vi pratat om många gånger i podden, bland annat i avsnittet om social hållbarhet där Lena Hanses gästade oss. Vi tycker att alla myndigheter och offentliga aktörer ska använda principen om universell utformning när de tar fram digitala tjänster och produkter. Universell utformning för dig som kanske aldrig hört begreppet förut så handlar det om att en tjänst eller produkt ska kunna användas utan särskilda anpassningar så att den ska täcka in så många behov som möjligt.

Karin: Nummer två är att Region Stockholm ska våga ställa krav på tillgänglighet. Vi var ju inne på det här innan att det är många appar. Vad har Region Stockholm för muskler för att skapa tillgängliga appar, både sina egna men även vårdgivare eller trafikoperatörer som jobbar på uppdrag av Region Stockholm.

Karin: Nummer tre. Vi har inte pratat så mycket hittills om de som inte kan använda digitala tjänster. För det är en grupp som kommer stå utanför hur vi än gör på grund av olika anledningar. Då föreslår vi att det måste finnas riktigt bra alternativ för de som inte kan, vill eller får använda digitala tjänster och produkter. Alltså att de ska komma i en jämförbar situation. Att man inte ska behöva ringa runt en halv dag för

att få tag på en blankett i pappersformat utan att det ska finnas möjlighet att kunna få riktigt bra samhällsservice.

Karin: Den fjärde lösningen vi föreslår i rapporten är att införa landets första regionala DigidelCenter. DigidelCenter finns idag i ungefär 30 kommuner i landet och det är en mötesplats dit du kan komma om du vill lära dig mer om eller om du vill fråga eller få stöd av någon att utföra digitala tjänster. Det finns ett DigidelCenter i Norrtälje idag. Det är det enda i Stockholms län. I rapporten skriver vi att det inte finns något men det gör det. Men vi tycker att det behöver finnas i en regional kontext dit du kan komma och få hjälp när det gäller just att logga in på 1177 till exempel eller hur använder jag Alltid öppet.

Karin: För det femte så föreslår vi testmiljöer. Många vill kunna prova, hur går det till? Kan jag testa att logga in i en miljö när det inte är ett skarpt läge? Kan jag orientera mig? Vad får jag för uppfattning då? Hur ser det ut? Det gör att man sänker trösklarna för att logga in sen i det som är ens version och där man kan utföra vårdärenden. Vi tycker också att det här är ett toppenförslag med tanke på att man kan hålla utbildningar, både personal kan visa hur ser det ut i kontakten med patienter men också att man kan ha större patientgrupper och större personalgrupper.

Karin: Sedan kommer vi till förslag nummer sex, support. För när vi pratar om det här med att klara sig på egen hand, många vill det, men hur ser det ut och vilka typer av stöd och hjälp erbjuder regionen för att man ska kunna bli självständig. Finns det klipp på YouTube där de visar hur man steg för steg kan logga in till exempel? Vi föreslår då att Region Stockholm ska inventera och komplettera utbudet av support för invånare. Finns det en telefonlinje dit du kan ringa och fråga hur man gör till exempel?

Karin: Det sista, sjunde förslaget eller lösningen i rapporten som vi presenterar är att samverkan är vägen framåt. Vi vill att Region Stockholm ska starta ett samverkansråd kring digitaliseringsfrågor och personer med funktionsnedsättning. För vi har mycket kunskap i alla våra föreningar och det visades också på uppstartsmötet. Det finns en enorm kunskap av olika erfarenheter och lösningar och förslag. Varför inte ta tillvara dem och bidra till att man kan leda till mer digitalt innanförskap. Nu har ni fått en snabb kurs. Det finns mycket att fördjupa sig i och diskutera kring. Vill man titta på uppstartsmötet och presentationen av rapporten så ligger ju den på vår hemsida.

Salina: Precis, och se hela på vår hemsida via YouTube. Den här presentationen gav ju du under uppstartsmötet också. Efteråt hade vi lite diskussion och medlemsföreningarna kom med många goda

förslag eller tankar kring rapporten. Så det är någonting som vi kommer att jobba vidare med under året som kommer.

Karin: Ja men precis och där kan vi nämna att vi gör en ny satsning, digitala lunchseminarier kommer vi ha som är öppet för alla. Håll utkik på vår hemsida så hittar ni mer information om dem.

Salina: Målet med dem är att det ska vara kunskapshöjande. Man ska lära sig något nytt på olika teman som är relevanta för temaåret med digitalt innanförskap. De är öppna självklart för våra medlemsföreningar men också för alla. Så att vem som helst får egentligen gå in och lyssna.

Karin: Ja.

Salina: Bland annat ett lunchseminarium om DigidelCenter. Vi kommer prata om universell utformning av digitala tjänster.

Karin: Jajamänsan och om upphandlingar lite som vi är inne på lite kopplat till förslagen i rapporten. Men även i höst kommer vi ha om det nya webbtillgänglighetsdirektivet som träder i kraft från första januari 2025 som kommer att innebära ganska stora förändringar för företag och på den kommersiella marknaden. Så det ska bli jättekul och vi hoppas att vi kan bidra till någonting positivt där.

Salina: Det ska bli väldigt intressant. Men också kan vi ju säga att om man har något förslag eller något önskemål kring vilken typ av tema de här lunchseminarierna skulle ha, så får man gärna kontakta oss och så ska vi se vad vi kan koka ihop.

Karin: Verkligen. Har du idéer kring andra digitala frågor, kontakta oss så fortsätter vi diskussionen.

Salina: Och mer under temaåret. Vi kommer ju som vanligt att träffa politiker. Det gör vi ju delvis genom samverkan men också enskilda möten. Vi kommer att fortsätta vår lilla tradition nu kan man säga med politikerutfrågningar, det kommer bli i april. I höst kommer vi ha en civilsamhällsträff. Det var också någonting vi hade under 2023. Då kommer vi att utbyta erfarenheter med andra delar av civilsamhället.

Karin: Där tänker jag att det finns oerhört mycket att lära av varandra inom civilsamhället. Hur har vi löst frågor kring det digitala och vad kan vi helt enkelt hitta för gemensamma nämnare.

Salina: Det är ett litet smakprov på vad som kommer att hända under 2024 inom ramen för vårt temaår med digitalt innanförskap. Med det sagt så ska vi väl avrunda den här delen.

Karin: Ja, häng med!

Karin: Nu har vi pratat så mycket om vad som har hänt, men vad är på gång här i närtid kanske ni är nyfikna på. Här kan vi berätta att vi har ett arbetsmarknadsseminarium den 4 mars där vi bjuder in under rubriken Region Stockholm en god arbetsgivare? Där vi vill diskutera vad gör regionen för att aktivt rekrytera personer med funktionsnedsättning. Så det tror jag kommer bli ett jättespännande seminarium.

Salina: Ja.

Karin: Vi kommer såklart ha extra fokus på digital delaktighet och digitalt innanförskap.

Salina: I maj så är det dags för årsmöte eller hur.

Karin: Jajamänsan, det är det. Då kommer vår ordförande Annika som har varit ordförande i åtta år att avgå. Tråkigt, men vi får se vem som kommer härnäst.

Salina: Ja, men verkligen. Annika har gjort ett otroligt jobb här under åtta år. Det är också omval till flera av de andra posterna. Så skulle det vara så att du som lyssnar, att din förening kanske har någon som ni vill nominera så vill vi verkligen uppmuntra att göra det.

Karin: Ja, nominera till vår styrelse helt enkelt.

Salina: Om man ska säga något kort om vad som händer inom politiken i Region Stockholm så är det ju det andra året för det nuvarande politiska styret, mittenkoalitionen. Det är ett ganska tufft läge för regionerna runt om i landet.

Karin: Det är ju en hög inflation som har gjort att regionens pensionskostnader har fördubblats bland annat, vilket gör att de har mindre pengar att röra sig med.

Salina: Ja, och vad får det för konsekvenser. Vi skrev lite om det i Funktionsrätts Stockholms läns budgetkommentar här när budgeten för 2024 kom. Men det innebär ju att det har varit få satsningar. Det skärs ner på flera olika håll. Där har vi varit tydliga med att det är viktigt att inte det drabbar de som redan har det tufft. Man kan ju säga kort också någonting om den här rapporten som Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin släppte här innan årsskiftet. Det är en rapport...

Karin: Om personer som har omfattande funktionsnedsättningar. Det är ungefär 2,2 procent av befolkningen i Stockholms län som har en

omfattande funktionsnedsättning. Där beskriver de vad det finns för utmaningar för den här gruppen. Det är en jätteintressant rapport. Gå gärna in och läs den på Centrum för epidemiologi och samhällsmedicins hemsida.

Salina: Utöver det så fortsätter vi bevaka arbetet med omställningsplanen. Vi hade Talla Alkurdi här i ett avsnitt i höstas. Där vill vi också verkligen trycka på att när de här förändringarna bland vårdvalen sker, så är det väldigt viktigt att vården garanteras för de som har förändringar i de vårdvalen som de får vård inom. Man måste undvika de här luckorna och längre kötider som vi ändå har sett tecken på.

Karin: Framför allt också att det finns information till patienterna. Vi har fått ganska mycket signaler hittills om att man känner att det börjar bli lite oroligt. Vad kommer hända med mig? Även om det här bytet kommer ske om ett år eller motsvarande, men vad händer då? Var ska jag vända mig? Jag tror att regionen också har en pedagogisk och en kommunikativ utmaning att föra fram information till patienterna.

Salina: Verkligen. Vi följer också arbetet med omställningen till en god och nära vård i regionen.

Karin: Ja, det gör vi.

Salina: Och så självklart utvecklingen inom kollektivtrafiken. Det har varit ett tufft 2023 ändå. Det är stora förändringar inom pendeltågstrafiken som har fått stora konsekvenser. Vikten av att man garanterar ett tryggt och spontant resande för personer med funktionsnedsättning är något som vi kommer verkligen fortsätta arbeta vidare med.

Karin: Definitivt. Vi har ju mycket att bevaka och arbeta med under året. Vi kommer såklart att ta upp flera saker av de här i podden framöver. Vi säger tack för idag, tack för att ni har lyssnat och så säger vi på återhörande inom kort.

Salina: Det gör vi.